

Jenna Peltonen

ASUMISELLA YKSINÄISYYTTÄ VASTAAN

Tutkimus nuorten yhteisöllisen
asumisen mahdollisuuksista

Opinnäytetyö
Yhteisöpedagogikoulutus
YPMI17KP

2020

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tekijä	Tutkinto	Aika
Jenna Peltonen	Yhteisöpedagogi (AMK)	Huhtikuu 2020
Opinnäytetyön nimi		
Asumisella yksinäisyyttä vastaan Tutkimus nuorten yhteisöllisen asumisen mahdollisuuksista		35 sivua 3 liitesivua
Toimeksiantaja		
Jyväskylän Katulähetys, Nuortentalo Katutaso		
Ohjaaja		
Katja Komonen		
Tiivistelmä		
<p>Tämä opinnäytetyö toteutettiin laadullisena tutkimuksena, jonka tilasi Jyväskylän Katulähetksen Nuortentalo Katutaso. Opinnäytteen tarkoituksena oli selvittää nuorten asumisen kokemuksia sekä yksin asumisen vaikutusta yksinäisyyden kokemukseen. Lisäksi kyselin nuorilta, minkälaisia näkemyksiä heillä oli yhteisöllisestä asumisesta. Kaikkia haastateltavia nuoria yhdisti yksinäisyyden kokemus ja he olivat Nuortentalo Katutason asiakkaita.</p> <p>Opinnäytetyöprosessi alkoi keväällä 2019. Tutkimusta varten haastateltiin viittä nuorta, syksyn 2019 ja kevään 2020 aikana. Haastateltavien nuorten ikäjakauma oli 22–29-vuotta. Haastattelut toteutettiin yksilöhaastatteluina ja aineistoa kerättiin teemahaastattelujen muodossa. Aineisto analysoitiin sisällönanalyysin mukaisesti aiemmin tutkittuun tietoon perustuen. Tutkimuskysymyksillä selvitettiin vastauksia siihen, millaisia asumisen kokemuksia nuorilla on, miten nuoret näkevät yhteisöllisen asumisen ja vaikuttaako yksin asuminen yksinäisyyden kokemukseen. Aineiston avulla pohdin, miten yhteisöllistä asumista voitaisiin käyttää työvälineenä yksinäisyyden ehkäisyssä sekä minkälaista yhteisöllisen asumisen pitäisi olla, että se olisi toimivaa.</p> <p>Haastatteluihin vastanneet nuoret kokivat valmiutensa asumiseen kohtalaisina. Eniten ongelmia asumisessa nuorille oli aiheuttanut elämönhallintataitojen puute sekä talouden ylläpito. Tukea asumiseen nuoret olivat saaneet lähipiiriltä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisilta. Nuoret kokivat yksin asumisen vaikutuksen sosiaalisiin suhteisiin eri tavoilla. Yksin asuminen mahdollisti vapautta sosiaalisten suhteiden ylläpitoon lapsuuden kotoa enemmän mutta toi samalla myös riskin jämähtää kotiin. Yhteisöllinen asuminen nähtiin positiivisena ilmiönä, jolla olisi hyvä vaikutus kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parantamiseen.</p> <p>Yhteisöllisellä toiminnalla sekä vertaistuellalla voitaisiin lievittää yksinäisyyden kokemusta. Yhteisöllinen asuminen tarjoaa matalankynnyksen ratkaisuja sosiaalisten vuorovaikutustilanteiden lisäämiseen yksilön elämässä. Yhteisössä toimijuus vahvistaa osallisuutta ja muiden asukkaiden vertaistuki helpottaa kamppailua yksinäisyyden kokemuksen kanssa.</p>		
Asiasanat		
sosiaalinen isännöinti, yksinäisyys, sosiaalinen vahvistaminen, yhteisöllisyys		

Author	Degree	Time
Jenna Peltonen	Bachelor of Humanities	April 2020
Thesis title		
Fighting loneliness by means of communal living solutions Study on young people's communal living opportunities		35 pages 3 pages of appendices
Commissioned by		
Jyväskylän Katulähetys, Youht Center Katutaso		
Supervisor		
Katja Komonen		
Abstract		
<p>This thesis was a study on young people's communal living. The purpose of this thesis was to find out the experiences related to young people's housing and discuss how communal living could prevent young people from experiencing loneliness. All the interviewed young people had experienced loneliness and they were clients of the youth center Katutaso. This thesis was commissioned by Jyväskylän Katulähetys, youth center Katutaso.</p> <p>The process of the thesis was started in the fall of 2019. Five young people were interviewed during the fall of 2019 and spring of 2020. The individuals were between the ages 22 to 29. The material for this thesis was collected by individual interviews and the method was theme interview. The research questions were designed to find answers to what living experiences young people had. Based on the material, I discuss how communal living could prevent young people from experiencing loneliness and how young people see communal living.</p> <p>The young people who were interviewed felt that their readiness to live alone was reasonably good. The challenges of living were life management skills and maintenance of economy. Young people received support for living from their families, friends and social and health care professionals. Young people experienced the impact of living alone on social relationships in different ways. Living alone allowed more freedom to maintain social relationships than their childhood home, but it also gave the risk to stay at home.</p> <p>Communal living was considered a positive phenomenon that would have a positive effect on improving the quality of life in general. Young people gave a lot of ideas about community activities. They also saw its effect on preventing loneliness in a good light and felt that the support from a community and social interaction with neighbors would certainly have an effect preventing loneliness.</p> <p>With communal activity and community peer support we could relieve young people from experiencing loneliness. Communal living offers low-threshold solutions to social interaction with others. Participation in community strengthen involvement and other residents could ease fighting with loneliness.</p>		
Keywords		
social hosting, loneliness, social strengthening, communality		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	NUORTEN YKSINÄISYYS	7
2.1	Yksinäisyys käsitteenä.....	7
2.2	Yksinäisyyden tutkimusta.....	8
3	YHTEISÖLLINEN ASUMINEN.....	11
3.1	Yhteisöllinen asuminen käsitteenä.....	11
3.2	Aiemmat tutkimukset	12
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	14
4.1	Tutkimuksen kohde ja kohdejoukko.....	14
4.2	Tutkimuskysymykset.....	15
4.3	Tutkimusote	15
4.4	Teemahaastattelu	16
4.5	Aineistonkeruuprosessi.....	17
4.6	Aineisto ja aineiston analyysi.....	18
5	TUTKIMUSTULOKSET	19
5.1	Nuorten asumisen kokemukset.....	19
5.2	Yksinäisyyden kokemus ja asuminen	21
5.3	Yhteisöllinen asuminen.....	23
6	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	26
6.1	Tulosten tiivistys	26
6.2	Johtopäätökset	28
6.3	Tulosten pohdinta	29
6.4	Tutkimuksen luotettavuus ja opinnäytetyöprosessi.....	31
6.5	Jatkotutkimusehdotukset	32

LIITTEET

Liite 1. Haastattelurunko

Liite 2. Tiedote tutkimuksesta

Liite 3. Suostumus tutkimukseen

1 JOHDANTO

Nyky-yhteiskunnassa on lukuisia erilaisia koko yhteiskuntaa koskevia ongelmia. Yhteisöllisyyttä ja asioihin vaikuttamista arvostetaan tänä päivänä luultavasti enemmän kuin ikinä. Yhteiskunta on kehittänyt jo paljon erilaisia ratkaisuja ongelmien poistamiseksi ja ihmisten yhteen tuomiseksi. Yhteisöllinen asuminen on yksi näistä keinoista. Yhteisöllinen asuminen tuo mukanaan myös kodin ja perheen ulkopuolelle ulottuvan yhteisöllisyyden kokemuksen.

Opinnäytetyön aiheen idea tuli suoraan tilaajalta. Nuortentalo Katutaso lähti ideoimaan yksinäisyyden kokemuksen kanssa kamppaileville nuorille suunnattua yhteisöllisen asumisen muotoa ja oli kiinnostunut siitä, minkälaisia ajatuksia ja odotuksia nuorilla olisi asumismuotoa koskien. Opinnäytetyöni tarkoituksena on selvittää minkälaista nuorten mielestä yhteisöllisen asumisen tulisi olla sekä voidaanko sillä vaikuttaa nuorten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja elämänlaatuun.

Tämä opinnäytetyö on laadullinen tutkimus, jossa käsitellään nuorten kokemuksia asumisesta ja siihen liittyvistä haasteista, vaikuttaako mahdollinen yksinäisyyden kokemus asumiseen sekä mitkä ovat nuorten käsitykset yhteisöllisestä asumisesta. Opinnäytetyön tilaajana on Jyväskylän Katulähetöksen nuortentalo Katutaso, joka tarjoaa matalankynnyksen nuorisotalotoimintaa 18–35-vuotiaille nuorille aikuisille. Nuortentalo Katutason toimintaan kuuluvat lisäksi kadulle jalkautuva nuorisotyö sekä työvalmennus.

Teoreettiseen viitekehykseen on koottu tietoa yksinäisyydestä, yhteisöllisestä asumisesta sekä yhteisöllisen asumisen aikaisemmista tutkimuksista. Tämän tutkimuksen aineisto kerättiin haastattelemalla viittä nuorta teemahaastattelun keinoin. Aineisto analysoidaan sisällönanalyysin mukaan ja sitä verrataan jo olemassa olevaan tietoon yhteisöllisestä asumisesta.

Tutkimuksella haetaan vastausta sille, minkälaiseksi nuoret kokevat yhteisöllisen asumisen sekä minkälaista asumisen sekä yhteisöllisyyden pitäisi olla, jotta se olisi toimivaa. Lisäksi pohditaan, voidaanko yhteisöllisellä asumisella helpottaa yksinäisyyden kanssa kamppailua tai mahdollisesti poistaa yksinäisyyden kokemus kokonaan. Opinnäytetyöstä saadun tiedon avulla voidaan

lähteä paremmin muovaamaan yhteisöllistä asumista nuorille ja nuoret saavat itse olla mukana toiminnan aloittamisessa.

2 NUORTEN YKSINÄISYYS

2.1 Yksinäisyys käsitteenä

Yksinäisyyden käsitettä ei ole yksinkertaista selittää. Sen merkitys on monitahoinen sekä kontekstisidonnainen. Yleisesti yksinäisyyden tunne syntyy, kun yksilö kokee, etteivät hänen sosiaaliset suhteensa täytä niihin kohdistuvia yksilön asettamia odotuksia. Yksinäisyys voi olla myös vapaaehtoinen ja toivottu olotila. Yksinolo ei automaattisesti tarkoita yksinäisyyden kokemusta. Nämä kaksi käsitettä onkin hyvä erottaa toisistaan. (Simonen 2012.)

Lahtelan (2008) mukaan yksinäisyys on kiinteässä yhteydessä sosiaalisten suhteiden havainnoimiseen ja arvioimiseen. Se voidaankin määritellä subjektiivisesti koetuksi tyytymättömyydeksi olemassa oleviin ihmissuhteisiin. Yksinäisyyden tunne on epämiellyttävä ja ahdistava psyykkinen kokemus, jonka ihminen tuntee riippumatta siitä, onko hän fyysisesti toisten ihmisten seurassa vai yksin. Ihmisen perustarpeisiin kuuluu inhimillinen kiintymys lajitovereihin, joten kiintymyssuhteiden uupuminen tai tyytymättömyys olemassa oleviin ihmissuhteisiin johtaa emotionaalisen yksinäisyyden kokemiseen. Sosiaaliseen yksinäisyyteen johtaa sosiaalisen verkoston uupuminen tai tyytymättömyys siihen. Emotionaalinen ja sosiaalinen yksinäisyys voidaan pitää riippumattomina toisistaan koska ne aiheutuvat erilaisista syistä, joten ne ovat kokemuksinakin tyystin erilaisia keskenään. Jos ihminen ei ole yli kahteen vuoteen onnistunut solmimaan häntä tyydyttäviä ihmissuhteita voidaan puhua kroonisesta yksinäisyydestä. Lyhytaikainen, ohimenevä yksinäisyys on varsin yleistä, sillä se on usein seuraus jostain elämän kriisitilanteesta.

Yksinäisyydestä on tehty tutkimuksia jo vuosisatojen ajan mutta sen määrittäminen ei vieläkään ole yksiselitteistä. Koska yksinäisyys on subjektiivinen kokemus, sen määrittäminen on hankalaa. Lindbergin (2011) mukaan yksinäisyyden määrittelylle on ehdotettu kahta eri tapaa. Objektiviivisella tavalla määriteltynä se tarkoittaisi yksilön sosiaalisten ja/tai emotionaalisten tarpeiden

ja toiveiden välistä epäsuhdannetta. Subjektiivisesti yksinäisyyden voi määrittellä tilana, jossa yksilö kokee riittämättömien sosiaalisten ja/tai emotionaalisten suhteiden puutteen takia epämiellyttäviä tunteita. (Lindberg 2011.)

Yksinäisyyttä määritellään monin eri tavoin, mutta monissa eri määrittelyissä toistuu kolme oletusta. Ensimmäinen näistä on, että yksinäisyys johtuu puutteista sosiaalisessa maailmassa. Toinen oletus on, että yksinäisyys on yksilöllinen tila. Kolmantena oletuksena yksinäisyys nähdään epämiellyttävänä ja stressaavana kokemuksena. (Lindberg 2011.)

2.2 Yksinäisyyden tutkimusta

Joka kuudennella suomalaisella ei ole minkäänlaista ryhmää tai yhteisöä, johon he kokevat kuuluvansa. Kaikkein yksinäisempiä ovat 18–24 vuotiaat suomalaiset nuoret aikuiset. 15 % heistä sanoo olevansa yksinään jatkuvasti tai usein ja jopa 21 % kertoo, ettei tunne kuuluvansa mihinkään ryhmään. (Turun sanomat 2015.)

Opiskelijoista vain hieman yli puolet kokee kuuluvansa johonkin ryhmään. Opiskeluissa korostetaan monesti yksilöllisiä suorituksia ja niissä ei välttämättä ole tiiviitä opiskeluryhmiä toisin kuin peruskoulussa ja lukiossa. Moni myös asuu opiskeluaikana yksin. Opiskeluihin ja suomalaiseen kulttuuriin liittyy myös monesti voimakas alkoholinkäyttö. Tilanteita, joissa käytetään alkoholia, saattaa alkoholia välttelevälle helposti tulla tunne sosiaalisten tilanteiden ulkopuolelle jäämisestä. Näin esimerkiksi opiskelujen aloittaminen vieraalla paikkakunnalla voi olla haaste, koska opiskelijoiden alkoholikulttuuri voi tuntua epämiellyttävältä. (Nyyti ry s.a.)

Ystävyysuhteiden muodostuminen on tärkeä osa nuoren persoonallisuuden ja identiteetin muodostumista. Nuoret hakevat kiinteää ja pysyvää ystävyysuuhdetta yleensä samaa sukupuolta olevasta, jolla on samat kiinnostuksen kohteet ja taustatekijät. Nuori saa ystävältään tukea, jolla on suuri merkitys nuoren emotionaaliselle kehitykselle. Ystävyysuhteet toimivat esimerkiksi nuoren itsetuntemuksen, itsetunnon ja henkisen kasvun tukivälineinä. Ystävyysuhteiden ollessa ei-tyydyttäviä nuoren minäkäsitys ja sosiaalisen minäkuvan muodostuminen voi kärsiä. (Lahtela 2008.)

Lahtelan (2008) mukaan yksinäisyys liitetään muun muassa totaaliseen kaverien puutteeseen, kiusaamisen kohteeksi joutumiseen tai erilaisuuteen. Melkein poikkeuksetta nuoret kokevat kuitenkin yksinäisyyden ei-toivottuna ilmiönä, josta halutaan päästä eroon. Yksinäisyys ilmenee nuorilla eri tavalla ja nuoret kokevat sen jokainen omalla yksilöllisellä tavallaan. Osalle se on jatkuva tunnetila, joka ilmenee esimerkiksi koulussa ja vapaa-ajalla. Nuoret saattavat salailla omaa yksinäisyyttään kertomalla kotona valheita vapaa-ajalla tehdyistä asioista tai jonkun kysyessä kuulumisia. Osa nuorista kertoo olevansa yksinäisiä myös väkijoukon keskellä, jolloin yksinäisyys ilmenee pahana olona tai pienuuden tunteena. Kulttuurisidonnaiset jutut kuten juhlapäivät, aiheuttavat monelle nuorelle epämukavan olon. Ikätovereiden juhliessa esimerkiksi uutta vuotta yksinäinen haluaa vain poistaa juhlapäivät kalenterista. Kaverisuhteita, jotka ovat pinnallisia, ei koeta tarpeeksi tyydyttäväksi. Ystäväyhdeltä kaivataan vastavuoroisuutta sekä syvyyttä eikä pelkkä sosiaalisen verkoston muodostuminen ei riitä. Nuoret saattavat kokea olevansa yksinäisiä omassa kaveriporukassaan. Syynä tähän voidaan pitää esimerkiksi emotionaalisen suhteen puuttumista muihin ikätovereihin.

Yksinäisyydelle löytyy monia syitä. Ihminen voi elämänsä aikana tuntea yksinäisyyttä monesta eri syystä ja eri elämäntilanteissa. Yksi syy yksinäisyydelle voi olla elämäntilanteen muutos, esimerkiksi omaan kotiin muuttaminen, uusi ympäristö tai opiskelujen aloittaminen. Uuteen elämäntilanteeseen siirtyminen voi pelottaa ja tulevaisuuden epävarmuus huolettaa. Parisuhteen päättyminen tai pitkään jatkunut sinkkuna oleminen voi vahvistaa yksinäisyyden tunnetta. (Nyyti ry s.a.)

Pitkäkestoinen ja vaikea yksinäisyys on yleensä seuraus kouluikäisenä alkaneiden negatiivisten kokemusten kasaantumisesta. Nuoren aikuisen yksinäisyyttä syventää tyytymättömyys, joka aiheutuu oman elämäntilanteen vertailusta toisten saman ikäisten elämäntilaisiin. Nuoren aikuisuuden elämänvaiheessa ikätoverit ympärillä saattavat alkaa vakiinnuttaa omaa elämäänsä, ostaa omistusasunnon, perustaa perheen tai löytää kumppanin. Nämä edellä mainitut tekijät saattavat syventää yksinäisyyden kokemusta aikuisuuden kynnyksellä. (Rönkä 2017.)

Holmströmin (2017) mukaan nuoret kokevat yksinäisyyden kokemuksen helpottuvan lukemisen, kävelyn ja musiikin kuuntelun, tietokonepelaamisen tai television katsomisen myötä. Nuorisotoimien järjestämät ohjelmaillat helpottivat myös yksinäisyyden kanssa kamppailua.

Yksinäisyys voi näkyä asumisessa myös monikasvoisena haasteena. Yksin asuminen ei itsessään aiheuta yksinäisyyttä mutta se tuo mukanaan asumiseen liittyviä muita ongelmia. Yksin asuminen on kalliimpaa, kun hoitaa itse asumiseen liittyvät kulut eikä tuloista välttämättä jää kätehen kovin paljon menojen jälkeen. Heikko toimeentulo saattaa aiheuttaa esimerkiksi ruoasta ja lääkkeistä säästämistä, mikä vaikuttaa kokonaisvaltaisesti nuoren hyvinvointiin. Kun rahaa ei yksinkertaisesti ole myös esimerkiksi kavereiden kanssa ulos lähteminen hankaloituu. (Suomen Mielenterveysseura s.a.)

2012 teetetyssä kuntapalvelut-tutkimuksessa selvisi, että yksinäisyyttä kokevat nuoret ovat yleensä yksin asuvia opiskelijoita. 2012 teetettiin myös Helsingissä tutkimus siitä, minkälaisia ongelmia arjessa esiintyy, jotka vaikeuttavat jokapäiväisestä arkielämästä selviytymistä. 20–34-vuotiaat kyselyyn vastanneet kokivat arjen haasteiksi muun muassa taloudelliset ongelmat, yksinäisyyden, liiallisen työntekemisen, asumiseen liittyvät ongelmat, työttömäksi joutumisen pelon, elämää vaikeuttavan vamman saamisen tai sairastumisen, työttömyyden sekä päihdeongelman. Vuodesta 2001 ainoa selkeästi noussut asia on yksinäisyyden kokeminen. (Keskinen 2016.)

Nuori saa eväät itsenäiseen elämään ja itsenäiseen asumiseen kotoa. Nämä eväät voivat kasvatuksesta ja lapsuudenkodin oloista riippuen vaihdella suuresti. Yleisimmät asumiseen liittyvät haasteet nuorilla ovat arjen taitoihin ja talouden hallintaan liittyviä. Joissain tilanteissa nuorilla esiintyy ongelmia myös päihteiden, mielenterveyden tai riippuvuuksien kanssa. Asumisen ongelmat saattavat pahimmillaan johtaa nuoren asunnon menettämiseen. Asumishistoria, jossa nuori jatkuvasti saa esimerkiksi hädän vuokra-asunnoista ajaa hänet tilanteeseen, jossa uutta asuntoa ei välttämättä ole helppoa saada. Tästä johtuva asunnottomuus voi aiheuttaa nuorelle monia erilaisia ongelmia, esimerkiksi häpeää, itsetunnon heikentymistä, opiskeluun tai työhön kiinnittymisen vaikeutta sekä voimavaroja kuluttavaa päivittäistä taistelua omasta tilasta. (Jokinen s.a.)

3 YHTEISÖLLINEN ASUMINEN

3.1 Yhteisöllinen asuminen käsitteenä

Yhteisöllinen asuminen on asumismuoto, joka perustuu tavallisia asumismuotoja laajempaan sosiaaliseen vuorovaikutukseen. Yhteisöllisyys voi näkyä asumisessa yhteisten toimintojen, yhteisen elämäntavan, yhteisöasuntojen, yhteisten tilojen tai yhteisöllisen rakennushankkeen kautta. (Pirinen 2017.)

Yhteisöllinen asuminen on nouseva trendi Suomessa. Yhteisöllinen asuminen voi olla todella toimiva keino esimerkiksi yksinäisyyttä ja turvattomuutta vastaan. Yhteisöllisyys on varsin monimuotoista ja se voi näkyä eri tavoin. Yleisesti ottaen siihen liittyy vahvasti talon sisäinen, yhteinen toiminta sekä jonkun verran jakamistaloutta. (Osváth 2017.)

Yhteisölliseen asumiseen määritellään hyvinkin erilaisia asumisen muotoja. Yksinkertaisimmillaan yhteisöllinen asuminen tarkoittaa sitä, kun kotitalouksien joukko jakaa tiloja, välineitä tai palveluita. Kotitaloudet voivat olla yksityisomisteisia tai vuokra-asuntoja. Yhteisöllisellä asumisella ei siis välttämättä tarkoiteta yhteisasumista, jossa myös huoneistot jaetaan muiden kanssa. Yhteisöllisen asumisen piirissä voidaan esimerkiksi tehdä ruokahankinnat yhdessä ja laittaa ruokaa yhdessä tai jakaa kerhotila tai remontointivälineitä. Yhteisöllisessä asumisessa myös päätöksiä tehdään yhdessä sekä tiloja suunnitellaan ja käytetään yhdessä. (Alanko 2017.)

Tämän päivän yhteiskunnassa ihmiset tulevat enemmän yhteen kuin aikaisemmin. Ihmiset muodostavat yhteisöjä niin töissä kuin harrastuksissakin. Toisaalta taas yhteisöön voi liittyä teknologian kehittymisen ansiosta myös kotisohvalta käsin, osallistumalla esimerkiksi sosiaalisen median keskustelupalstoille. (Alanko 2017.)

Mielenterveyskuntoutujat, päihteidenkäyttäjät, asunnottomat ja nuoret ovat sosiaalisen isännöinnin suurimpia asiakasryhmiä. Asuntopoliittisessa toimenpiteohjelmassa nämä edellä mainitut ryhmät on nimetty erityisryhmiksi, jotka tarvitsevat omassa asumisessaan erilaisia palveluita asumisen tueksi. Sosiaa-

linen isännöinti on yksi tällainen erityinen palvelu, jota erityisryhmät voivat tarvita omassa asumisessaan. Sosiaalisessa isännöinnissä on mukana kolme elementtiä: asiakkaan kohtaaminen hänen arkiympäristössään, ennaltaehkäisy ja hallintorajoja ylittävä yhteistyö. (Niskala & Tuukkanen 2015.)

Sosiaalisen isännöitsijän tehtäviin kuuluu olla apuna, seurana tai tukena haastavissa tilanteissa, joita arjessa saattaa tulla eteen. Määrättyjä tehtäviä isännöitsijällä ei ole vaan toimintojen sisältö ja yhteydenpito määrittyy tyystin asukkaiden tarpeiden mukaan. Isännöitsijän ei myöskään tarvitse välttämättä olla itse yhteydessä asukkaisiin, vaan riittää että asukkailla on tieto siitä, että isännöitsijään voi ottaa yhteyttä tarvittaessa. (Grönstrand 2017.)

3.2 Aiemmat tutkimukset

Yhteisöllisen asumisen aikaisempien tutkimusten perusteella, nuorten mielestä muiden ihmisten seura ja tapaaminen sekä yhteinen tekeminen ovat sen parhaimpia puolia. Taloudelliset edut nähdään myös hyvänä asiana. Nuoret kokevat, että heillä on mahdollisuus jakaa ja saada asioita, joihin muuten ei olisi varaa. Yhteisöllinen asuminen tuo mukanaan myös turvallisuuden tunnetta sekä ryhmässä vietetty aika mahdollisuuden sosiaalisuuteen sekä avoimuuteen. Asiat, jotka nuoria mietittyvät, ovat muun muassa henkilökemiat muiden asukkaiden kanssa. (Kämppi 2014.)

Jyväskylässä toteutettiin Asu ite- hanke vuosina 2011–2013. Hankkeen tavoitteena oli tukea tarvitsevien ihmisten asunnon saannin helpottaminen, itsenäisessä asumisessa tukeminen, häätöjen ehkäisy, asumisyksiköissä asumisen kierteen katkaiseminen sekä vankilakierteen ehkäisy tai katkaiseminen. Asu ite- hankkeen hankesuunnitelman mukaan sosiaalisella isännöinnillä voidaan tukea asukasta arjen toiminnoissa, talouden, mielenterveyden sekä päihteiden käyttämisen hallinnassa. Lisäksi sillä pyrittiin tukemaan sosiaalisen verkoston rakentamisessa ja tulevaisuuteen ohjaamisessa. Kohderyhmäksi määriteltiin jyväskyläläiset naiset ja miehet, erityisesti nuoret, joilla asunnottomuus uhkaa yhteiskuntaan kiinnittymistä. (Kinnunen & Kuisti 2011.)

Sosiaalisen isännöinnin alkuvaiheesta hankkeen asiakkaila oli jokseenkin negatiivinen kuva hankkeesta. Palvelun asiakkaaksi lähteminen tuntui pakolliselta pahalta asunnon saamiseksi. Työntekijöiden apu arjen askareissa sekä virastoasioissa koettiin sekä vieraana ajatuksena että hyödyllisenä. Yleiset ajatukset olivat kuitenkin positiivissävytteisiä, esimerkiksi asumisen tuen ja asumisohjaajan avun suhteen. Alun epäilyt sosiaalista isännöintiä vastaan katosivat ja järjestelmä todettiin odotettua paremmaksi. (Kinnunen & Kuisti 2011.)

Positiiviseksi sosiaalisessa isännöinnissä koettiin asumisohjaajan tuki omien asioiden hoitamisessa. Myös sosiaalisen isännöinnin vaikutus asukkaiden ihmissuhteisiin pantiin merkille. Asukkaat olivat saaneet uusia ystäviä muun muassa uusista naapureista. Lisäksi esimerkiksi entisen elämän ystäviin oli saatu haluttua etäisyyttä uuden asunnon myötä. Kaikista merkityksellisintä oli kokemus kuulluksi tulemisesta sekä tarvittava tuki virallisten asioiden hoitoon. Palvelu ja asumisohjaajan kanssa työskentely sekä sen mukanaan tuoma ryhti ja vakaus koettiin hyväksi. Sosiaalisella isännöinnillä nähdään olevan positiivisia vaikutuksia asiakkaiden itsenäiseen elämään koska heidän voimavarojaan onnistutaan lisäämään palvelulla. (Kinnunen & Kuisti 2011.)

Pascalén (2013) mukaan nuoret kokevat yhteisöllisessä asumisessa positiiviseksi edullisen vuokran, yhteisen tekemisen sekä naapurien tuttuuden. Asumista verrattiin omakotitaloasumiseen, jossa yhdistyy vapaus sekä vastuu ja velvollisuus talosta huolehtimiseen. Asukkaat jakoivat talon ja sen ympäristön grilleineen ja saunoineen. Yhteistoimintana heillä oli muun muassa talon ja pihan huoltoa, yhteistä päätöksentekoa asioista, kuten yhteisistä tiloista ja pelisäännöistä. Lisäksi he järjestivät esimerkiksi juhlia yhdessä. Yleisesti ottaen koettiin, että asukkailla oli hyvät välit toisiinsa. He toimivat vuorovaikutuksessa toistensa kanssa, auttoivat toisiaan ja kävivät vaikka kahvilla toistensa luona. Yhteisöllisyyden asukkaat yhdistivät yhdessä tekemiseen, vuorovaikutukseen ja toisten huomioimiseen sekä toisilta saamaansa tukeen ja turvaan.

Pascalén (2013) tutkimuksesta selviää myös asukkaiden mielipiteet yhteisöllisen asumisen haittapuolista. Yhteisöllisyyteen liittyy vahvasti erilaiset neuvottelut sekä ristiriidat. Tiiviissä yhteisössä saattaa esiintyä konfliktitilanteita liialli-

sen läheisyyden vuoksi. Sääntörikkomuksissa käännyttiin talokansiosta löytyvien sääntöjen puoleen. Pelisäännöt oli yhdessä sovittu, joten sääntörikkomuksista syntyneet konfliktit olivat helposti ratkaistavissa.

Suomessa on tutkittu yhteisöllisen asumisen vaikutuksia ikääntyneiden keskuudessa. Asumisen uudet vaihtoehdot ja hyvä vanhuus -hankkeessa tutkittiin, miten ikääntyneet kokevat yhteisöllisyyden asumisessa vaikuttaneen heidän elämäänsä. Aiemmin on tutkittu, että yksinäisyys ja turvattomuuden tunne on monien ikääntyneiden ongelma. Useat suomalaiset asuvat yksin ja yli 65-vuotiaiden yksinasuvien määrä yleistyy nopeimmin. Yksinasuvien elämänlaatu sekä terveys ovat usein huonommat kuin perheellisillä. Ikääntyvien yksinäisyyteen ja turvattomuuden tunteeseen on pyritty vastaamaan yhteisöllisen asumisen keinoin. (Jolanki 2017.)

Asumisen uudet vaihtoehdot ja hyvä vanhuus -hankkeen lopputulemana todettiin, että yhteisöllisyyden edistämällä voidaan vaikuttaa hyvinvointiin ja elämänlaatuun. Yhteisön toimintaan osallistuminen nähtiin myönteisenä ja yksinäisyyden sekä turvattomuuden tunne olivat vähentyneet. Sosiaaliset kontaktit sekä sosiaalinen aktiivisuus olivat lisääntyneet. Sosiaalisen toiminnan lisäämisellä sekä vuorovaikutuksella pystytään siis vaikuttamaan hankkeen tuloksien mukaan yksilön hyvinvointiin ja elämänlaatuun. (Jolanki, Leinonen, Rajaniemi, Rappe, Räsänen, Teittinen & Topo 2017.)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

4.1 Tutkimuksen kohde ja kohdejoukko

Tutkimuksen kohteena on nuorten asumisen kokemukset, yksinäisyyden kokemuksen mahdollinen vaikutus asumisen kokemukseen sekä nuorten ajatukset yhteisöllisestä asumisesta. Kohdejoukkona tutkimukselle oli 18–35-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset. Tutkimusta varten haastattelin viittä nuorta aikuista, jotka olivat nuortentalo Katutason asiakkaita. Opinnäytetyön tilaajan kanssa mietimme yhdessä haastateltavat niin, että heillä olisi mahdollisimman paljon erilaisia näkökulmia aiheesta. Olen tehnyt harjoittelun nuortentalo Katutasolla, joten tiesin osan haastateltavista ennakkoon. Tutkimuksen toteutuksessa tämä loi osaan haastattelutilanteista avoimemman ilmapiirin, mutta muutoin sillä ei ollut merkitystä tutkimuksen kannalta.

4.2 Tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää nuorten kokemuksia asumisesta, yksinäisyyden mahdollisesta vaikuttamisesta asumiseen sekä heidän mieltettään yhteisöllisen asumisen mahdollisuuksista. Opinnäytetyössäni pyrin vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Millaisia kokemuksia nuorilla on asumisesta?
2. Vaikuttaako mahdollinen yksinäisyyden kokemus asumiseen?
3. Millaisia näkemyksiä nuorilla on yhteisöllisestä asumisesta?

4.3 Tutkimusote

Laadullinen tutkimus on tieteellisen tutkimuksen menetelmäsuuntaus, jolla pyritään ymmärtämään tutkittavan kohteen ominaisuuksia, laatua ja merkityksiä kokonaisvaltaisesti (Jyväskylän yliopisto 2015). Laadullisen tutkimuksen pääsääntöinen käyttötarkoitus on käyttää sitä silloin, kun tutkittavaa ilmiötä ei tunneta eli olemassa olevia teorioita, jotka selittävät tutkimuksen kohteena olevan ilmiön ei ole. Laadullinen tutkimus pyrkii ymmärtämään ilmiötä, eli saamaan vastauksen siihen mistä oikein on kysymys. Toisin kuin määrällinen tutkimus, laadullinen tutkimus ei pyri yleistämään. Erona tälle on, että määrällisellä tutkimuksella on taustalla aina hyvä käsitys teoriasta eli valmiina olemassa olevat mallit ja teoriat. (Kananen 2014.)

Kanasen (2014) mukaan kvalitatiiviselle tutkimukselle voidaan määritellä viisi eri luokkaa, joihin se soveltuu

1. ilmiöstä ei ole tietoa, teorioita tai tutkimusta
2. ilmiöstä halutaan saada syvälinen näkemys
3. luodaan uusia teorioita ja hypoteeseja,
4. käytössä on triangulaatio eli niin sanottu mixed-tutkimusstrategia
5. tai ilmiöstä halutaan saada hyvä kuvaus.

Laadullista tutkimusta pidetäänkin kaikkien tutkimuksien äitinä, koska se on aina kaikkien uusien teorioiden ja mallien pohja. Tutkimuksen tarkoituksena on kehittää uusia, reaali maailmaa selittäviä teorioita ja malleja. (Kananen 2014) Tähän tutkimukseen tutkimusotteeksi sopi parhaiten laadullinen tutkimus, koska tarkoituksena on ymmärtää ilmiötä sekä tuoda nuorten ääntä kuuluviin.

4.4 Teemahaastattelu

Laadullisen tutkimuksen yleisesti käytetyin tiedonkeruumenetelmä on haastattelut. Haastatteluille on olemassa erilaisia muotoja mutta näistä yleisin on teemahaastattelu, jota tässäkin opinnäytteessä käytetään. Teemahaastattelun tarkoituksena on kerätä tietoa, jolla tutkija pyrkii ymmärtämään ilmiötä ja sen eri muotoja. Teemat ja niitä tarkentavat kysymykset ovat tutkijan työvälineitä, joilla hän ammentaa haastateltavista aineistoa. Kysymykset ja niiden vastaukset tuottavat tietoa, joista usein nousee uusia kysymyksiä. Teemahaastattelu on siis kuin palapeli, jonka palat eli vastaukset muodostavat kokonaisuuden. Teemahaastattelun jälkeen tärkeä työvaihe on aineiston analysointi, jossa tutkija muodostaa aineistosta kokonaisvaltaisen kuvan. Onnistunut teemahaastattelu on sellainen, jossa teemat ovat tutkittavan ilmiön sisältä. (Kananen 2014.)

Haastatteluja tehdessä on hyvä pitää mielessä, että haastattelujen avulla pyritään koko ajan tutkimustehtävän suorittamiseen (Hiltunen s.a). Haastatteluista saatu aineisto on opinnäytteeni tärkein tutkimusaineisto, jota tulkitseen suhteessa teoriaan tutkimustehtävän selvittämiseksi.

Teemahaastattelussa on kyse kahden ihmisen välisestä keskustelusta aihe kerrallaan. Tällöin on tärkeää, että tutkija on etukäteen miettinyt keskusteltavat aiheet eli teemat, joita käydään läpi yksi kerrallaan. Teemat muodostuvat tutkittavan aiheen yleisnäkemyksestä ja ovat hyvin yleisluontoisia. Onnistuakseen teemahaastattelu edellyttää haastattelijan ja haastateltavan omaavan yhteisen kommunikaatiokielen. Haastattelussa tutkijalta edellytetään herkkyyttä ja kykyä nähdä sanoja pidemmälle sekä huomioida myös non-verbaalinen viestintä eli kehonkieli. Joskus puhuttaessa kieli ei ole yksiselitteistä ja sanoja voidaan ymmärtää väärin. Tämä edellyttää tutkijalta tarkkaa sanojen analysointia jo haastattelutilanteessa. (Kananen 2014.)

Kanasen (2014) mukaan on todella paljon haastattelijan taidoista kiinni, miten paljon hän saa haastateltavasta irti. Haastatteluja varten on luotava luottamuksellisen ilmapiiri, kunnioittavalla, arvostavalla ja kiinnostuneella asenteella. Haastattelutilanteesta on tehtävä positiivinen. Vaikka tutkimuksen tekijä on haastattelutilanteessa niin sanottuna saavana osapuolena, on tärkeää pitää

positiivinen tunnelma molemmin puolin. Haastateltava voi kokea miellyttävänä sen, että joku on kiinnostunut hänen sanomisistaan, kuuntelee ja on kiinnostunut hänen elämästään. Tilanteessa on tärkeää pitää haastattelijana omat mielipiteensä piilossa eikä todellakaan kyseenalaistaa haastateltavan näkemyksiä.

4.5 Aineistonkeruuprosessi

Opinnäytetyön idean sain nuortentalo Katutasolta, heidän lähtiessään suunnittelemaan ideaa nuorten yhteisöllisen asumisen muodosta. Olin suorittanut harjoittelun nuortentalolla aikaisemmin ja he pyysivät minua tekemään tutkimuksen nuorten asumisen kokemuksista, yksinäisyyden kokemuksen vaikutuksesta asumiseen sekä heidän mielteistään yhteisöllistä asumista kohtaan. Opinnäytetyön idea syntyi huhtikuussa 2019 ja saman vuoden toukokuussa kirjoitettiin sopimus opinnäytetyön toteutuksesta.

Haastatteluja aloin toteuttamaan marraskuussa 2019 ja ne jatkuivat aina keväeseen 2020 saakka. Haastattelurunko (liite 1) syntyi opinnäytteen tutkimuskysymysten pohjalta ja teemoitin kysymykset kolmen eri teeman alle: asuminen, asumisen tuki ja yhteisöllinen asuminen. Haastattelurungossa oli taustatietojen lisäksi 12 aiheeseen liittyvää kysymystä. Lisäksi keskustelua käytiin haastattelutilanteissa yleisesti teemojen ympärillä. Haastattelut toteutuivat Nuortentalo Katutason tiloissa. Haastateltavia mietittiin yhdessä opinnäytetyön tilaajan kanssa, jotta opinnäytetyöhön saataisiin sitä palveleva tieto. Haastateltavat olivat kaikki nuortentalon asiakkaita ja heillä kaikilla oli jokin kokemus yksinäisyydestä. Ennen haastatteluja haastateltavat saivat tiedotteen tutkimuksesta, jossa kerrottiin opinnäytteen toteutuksesta sekä aiheesta (liite 2) ja haastattelutilanteessa käytiin läpi vielä suostumus tutkimukseen (liite 3), jonka molemmat allekirjoittivat.

Haastatteluihin osallistui viisi nuorta aikuista, ikähaarukassa 22–29-vuotta. Haastatelluista kaksi oli miehiä ja kolme naisia. Haastatteluiden kesto vaihteli viidestätoista minuutista reiluun neljäänkymmeneen minuuttiin. Nuoret olivat ohjautuneet nuorisotalolle erilaisia reittejä pitkin, osa kavereiden kautta ja osa olemalla nuorisotalolla kuntouttavassa työtoiminnassa tai työkokeilussa sekä osa kadulle jalkautuvan nuorisotyön kautta.

Haastatteluilla onnistuin keräämään relevanttia tietoa sekä pystyin havainnoimaan myös itse nuorten kehon kieltä sekä tarvittaessa kysymään lisäkysymyksiä spontaanisti tai pyytää nuorta tarkentamaan omia vastauksiaan. Nauhoitin käydyt haastattelut nuorten suostumuksella sekä myöhemmin litteroin ne, eli muutin nauhoitetut haastattelut tekstiksi.

4.6 Aineisto ja aineiston analyysi

Tässä opinnäytetyössä analyysimenetelmänä on käytetty laadulliselle tutkimukselle tyypillistä sisällönanalyysia. Sisällönanalyysissä pyritään muodostamaan tutkittavasta ilmiöstä yleisessä muodossa oleva tiivistelmä. (Tuomi & Sarajärvi 2002, 108.) Sisällönanalyysissä tarkastellaan aineistossa esiintyviä samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia, eritellen ja tiivistäen tuloksia. Analyysin avulla muodostetaan tutkittavasta ilmiöstä kuvaus, jossa ilmenee tutkimuksen keskeisimmät tulokset. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Tässä opinnäytetyössä sisällönanalyysia on käytetty teoriaohjaavasti. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että analyysissä on käytetty apuna teoriapohjaa mutta se ei suoraan pohjaudu teoriaan. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.)

Haastattelujen toteutuksen jälkeen kuuntelin haastattelut nauhurilta ja kirjoitin kaiken tekstimuotoon sana sanalta. Kun haastattelut oli saatu äänimuodosta tekstimuotoon, niiden sisältöä oli helppo analysoida ja jäsenellä haastattelurungon teemojen mukaan ja tutkia niiden sisällä olevia eroavaisuuksia ja samankaltaisuuksia. Tämä kuitenkin osoittautui jokseenkin hankalaksi tavaksi toimia, koska vaikka kysymyksiä oli jaoteltu eri teemoihin, tutkimuskysymyksiin saatiin vastauksia teemoista ristiin rastiin. Näin ollen koin helpommaksi alkaa etsiä aineistoista tietoa suoraan tutkimuskysymysten kautta. Myös erilaisen havainnollistavien kommenttien etsiminen oli näin helpompaa. Opinnäytetyön analyysivaiheessa aloin etsimään haastatteluista sellaisia kommentteja, joilla voisin havainnoida tutkimuksen tuloksia mahdollisimman kattavasti. Tutkimuksen tuloksia pohtiessani, pystyin käyttämään näitä kommentteja ja etsimään niistä samankaltaisuuksia tai eroavaisuuksia. Aineiston purin lopulta tutkimuskysymysten perusteella. Etsin jokaiseen tutkimuskysymykseen sellaisia

kommentteja, jotka vastaavat siihen mahdollisimman kattavasti. Haastateltavat on kirjattu tulosluvussa tunnuksin H1-H5.

5 TUTKIMUSTULOKSET

5.1 Nuorten asumisen kokemukset

Haastateltavista suurin osa koki, että valmiudet muuttaa omaan kotiin olivat kohtuulliset tai hyvät. Tukea omaan asuntoon ensi kertaa muuttaessa sekä asumisessa oli tullut muun muassa perheeltä, sisaruksilta sekä ystäviltä.

H2: Siskolta mä pystyin silloin kysymään. Tosi paljon osasin kyllä tehdä itsenäisesti, mutta jos jotain tuli nii kysyin siskolta apua.

H4: Mun mielestä valmiudet asua yksin oli hyvät. Lapsuudessa oon joutunut tekemään tosi paljon kotitöitä, nii perus kodinhoito oli hallussa muuttaessa omaan kotiin. Pyykinpesu on ollu jostain syystä aina ongelmallista mut oon aina voinu soittaa äitille että ”äiti auta”, jos on ollu jotain ongelmia.

H5: Kyllä kaikki oli suhteellisen mutkatonta. Asuin aika lähellä vanhempia ja ystäväverkostoo oli auttamassa. Nii oli se kyllä helpoo.

Haasteita nähtiin muun muassa taloudellisissa asioissa sekä ruuanlaitossa. Osalle oli annettu kotoa hyvät valmiudet omaan kotiin, kun taas osa haastateltavista kertoi, ettei kotoa juurikaan saanut tukea yksin asumiseen. Yksin muuttaminen oli saattanut aiheuttaa myös vieraantumista omasta perheestä varsinkin muuttaessa toiselle paikkakunnalle.

H1: Kyllä mä jotain ruuan kaltaista osasin esimerkiks laittaa. Kyllä talouskin suju ja tälläset ihan perustaidot oli yllättävän helppoja. Mut ei mulle sillee mitää valmistusta yksin asumiseen ollu se vaa sattu sujumaan sillei luonnollisesti.

H2: No siis tulihan siinä haasteita, että miten saa sen rahan riittämään. Mä oon muuttanu 16-vuotiaana pois kotoo nii aika vähän sitä sai rahaa siihen yksin asumiseen. Lähin kotoo vähän ovet paukkuun nii aika paljon piti ostaa ite heti omaan asuntoon tavaroita ja astioita. Paljoo ei tullu kotoo mukaan ja sai aika paljon mieltä, että miten rahat riittäisivät ruokaan. Mutta tein töitä opintojen ohella nii ihan hyvin mä pärjäsin.

H1: Selvisin ihan hyvin, niinkun ite asumisesta. Mutta varsinkin kun aluksi muutin eri paikkakunnalle nii tota, olin 16-vuotias. Siinä vähän vieraannuin kaikista ja jäin tyhjän päälle.

H3: Tuli aika paljonkin yllättäviä juttuja, kun mä muutin ekaa kertaa yksin 15-vuotiaana. Muutin eri paikkakunnalle kuin missä mun vanhemmat asui. En saanut toimeentulotukea, kun olin alaikäinen vaan sain vaan pientä opintotukea, nii se aiheutti aika paljon haasteita.

H5: Oon mä pärjänny aina talouden hoidossa ja ruuan laitossa. Kotona on jonkun verran valmennettu ja sit koulussa kanssa on tullu tietoo kodin hoidosta. Ja sit tietty kantapään kautta. Ja sit jos on tullu joku ongelma siinä asumisessa, nii vanhemmat on auttanu.

Nuorten asumisen ongelmista kaikkein yleisin oli talous. Nuoret kertoivat ymmärtäneensä rahan arvon vasta muutettuaan lapsuuden kodistaan pois. Opinnot aiheuttivat myös taloudellista ahdinkoa. Esimerkiksi lukion kurssikirjat maksavat ja ne ovat aina pois omaan talouteen budjetoidusta rahasta.

H2: Kyllä sen rahan arvon ymmärti siinä vaiheessa. Et asiat piti laittaa tärkeys järjestykseen. Olin silloin lukiossa nii piti miettiä myös, että miten rahat riittää opintoihin tarvittaviin asioihin ja sen oman kodin pyörittämiseen.

Osa nuorista koki myös omat mielenterveyden ongelmansa asumiseen vaikuttavana tekijänä. Esimerkiksi yksi nuorista kertoi masennuksensa vaikuttavan asumiseen niin, että oman kodin talouden pyörittäminen oli hankalaa. Masennus toi mukanaan ongelmia rahallisesti sekä voimavarat eivät riittäneet ruoanlaittoon tai siivoamiseen. Lisäksi päihteet ja yleinen elämänhallinta toivat asumiseen omanlaisensa haasteen.

H3: No kyllä se varmaan siis sillei joo, ei mulla ollu sillei valmiuksia asua omillaan ja sit toi masennus vaikeutti sitä asumista, ku oli muutenki hankalaa. Esimerkiks kotona ei tullu sillei syötyä ja se talous oli ihan sika hankalaa ylläpitää.

H4: Aamulla jäi sänkyyn nukkumaan välittämättä mistään ja alkoholia kulu aika reippaasti, oikeestaan kannabiksen kanssa oli silloin kans ongelmia. Psykke rakoili tosi pahasti, nii helpotti sitä omaa oloa niillä päihteillä eikä hakenu apua. Psykologikonkakteilla mä sain oikeestaan ton päihteilyn ja sen pahan olon kuriin niin sai vähän sitä elämänhallintaa kuntoon.

Tukea ja apua asumisessa ilmenneisiin ongelmiin on tarjottu nuorille muun muassa kuntoutuspoliilta, etsiviltä nuorisotyöntekijöiltä sekä psykiatrian poliklinikalta. Talousasioista on keskusteltu muun muassa sosiaalityöntekijän

kanssa. Keskustellessa asumisen tukiasioista, heräsi keskustelua myös siitä, kuka auttaa sellaista nuorta, jolla ei ole ketään, jolta kysyä.

H1: On mulle tarjottu tuolta kuntoutuspolilta ja psykiatrin poliklinikalta kotikäyntejä. Ja talousasioihin keskustelua sosiaalityöntekijän kanssa.

H3: Etsivältä nuorisotyöntekijältä. Meni hetki ennen kuin aloin luottaa tai päästää lähelleni etsivää nuorisotyöntekijää, mut sit alettiin tavata viikoittain ja viemään asioita eteenpäin et pääsin palveluiden piiriin.

H4: Oommä kyl monesti tuskaillu esimerkiks sitä, että kuka sellasia ihmisiä auttaa, joilla ei oo ketään? Miten ne pystyy valitsee esimerkiks oikeenlaisen sähkösopimuksen tai kotivakuutuksen jossei oo ketään keneltä kysyä? Tai onhan tottakai niiden palveluiden henkilökunta neuvomassa, mutta ku kysyy itekki nii paljon vieläkin porukoilta apua. Paitsi kaikissa Kelan tukiasioissa ei oo äiti osannu ees neuvoo, ku ei niiden oo tarvinnu oikeestaan tollasia hakea, ku siihe aikaa sai töitä paljon helpommin, ku nykypäivänä.

Vaikka asumiseen on tarjottu apua eri tahoilta, kynnys vastaanottaa apua on ollut nuorille iso. Nuoret kertoivat, että usein apua ei osannut vastaanottaa silloin kun sitä olisi tarvinnut.

5.2 Yksinäisyyden kokemus ja asuminen

Kun nuoria haastateltiin heidän asumisensa haasteista, yksi haastateltavista koki, että yksin asumisella on ollut selkeä vaikutus hänen yksinäisyytensä alkuun.

H1: Ihan siihen, omillaan asumiseen liittyen niin ehkä niinku, varmaan aika lailla eristäytyminen alko siitä. Ku ei vaan ollu enää ketään ympärillä.

Haasteltava näki, että omalla kohdallaan yksin muuttamisen jälkeinen yksinäisyys oli luonnollinen suunta. Silloinkin kun hän on asunut jonkun toisen kanssa, on kotiin jääminen ollut luonnollinen tila. Sosiaalisten kontaktien hakemiselle kodin ulkopuolelta ei ole ollut mitään syytä, kun kotona on ollut ainakin se kumppani.

H1: Et ei oo vaan mitään syytä hakee muita sosiaalisia kontakteja, tai siis olis varmaan syytä mut ilman sellasta suurta taistelua nii ei vaan oikein jaksaa löytyä motivaatiota.

Myös muiden haastateltavien mielestä yksin asumisella tai omaan kotiin muuttamisella olisi ollut vaikutusta heidän sosiaalisiin suhteisiinsa. Yhden nuoren mielestä myös yksinasumisen tuomat kustannukset vaikuttivat hänen sosiaalisiin suhteisiinsa ja esimerkiksi harrastuksiin, jotka toisivat mukanaan sosiaalista kanssakäymistä muiden ihmisten kanssa.

H4: Et tyyliin, ku oon asunu ihan yksin yksin ilman mitään parisuhdetta tai näin nii ainoot sosiaaliset kanssakäymiset on ollu tyyliin kaupan henkilökunta, äiti, pikkuveli ja psykologi. Tottakai siihen vaikutti myös se että oon muuttanu toiselle paikkakunnalle. Ei tosiaan kavereita tullu nähtyä. Tottakai se oma psyyke vaikutti tosi paljon myös siihen, ettei oikeestaan halunnukkaan olla ihmisten kanssa.

H5: Kyllä mä liikun ihmisten ilmoille kotoo mut kotona tulee se yksinäisyys. Yksin asuminen myös mahdollistaa sen kotiin yksin jäämisen paljon paremmin. Mutta tietty yksin asuminen myös lisää sitä tunnetta, että haluaa olla ihmisten ilmoilla ja mennä jonnekin missä on ihmisiä, ku neljän seinän sisällä tulee hulluks.

H4: Tietty et rahaa on niin vähän et ei oo sillei rahaa tehdä mitään kavereiden kanssa. Ku yksinasuminen on oikeesti aika kallista. Ja siis eihä mulla sillei oo rahaa esimerkiksi harrastaa mitään, ku ei noista tuista oikein jää mitään sellasta ylimäärästä kaikkien asumisen kulujen jälkeen.

Nuoret kokivat, että yksin asuminen tekee kotiin jäämisestä helppoa.

H1: Toisille se (yksinasuminen) sopii ja sitä omaa tilaa voi käyttää hyväksi, niihin sosiaalisiin suhteisiin ja taas toisille se voi olla se paikka eristäytyä.

H2: Kun kotiin on vaan niin helppo jämähtää. Et jos ei oo mitään asiaa mihinkään tai oo töitä, nii kyllä mää kotiin jään tuijottaa telkkaria tai pelaamaan.

H3: No kyllähän se vaikuttaa. Ei käy ketään ja on vaan yksin kotona nii tottakai se vaikuttaa siihen. Kotiin on helppo jäähä. Eikä oo ikinä rahaa tehdä mitään, nii sit oon vaan kotona tai touhuan joutain, mikä on ilmasta.

H1: Joo no siis nimenomaan tää et onhan se helppo jäähä sinne kotiin, kun asuu yksin. Ja sitku on tarpeeks pitkään yksin, nii kylähä itseään ja muita kohtaan kasvaa ihan liian suuria odotuksia ja pelkoja. Et mieluummin jää kotiin, ku lähtee hakemaan niitä, sosiaalisia kontakteja.

Nuoret näkivät yksin asumisen mahdollistavan myös enemmän sosiaalisten suhteiden ylläpitoa. Kun asuu yksin, omien aikataulujen sopiminen on helpompaa ja omaa kotia voi myös käyttää esimerkiksi ystävien näkemiseen.

5.3 Yhteisöllinen asuminen

Kun nuorilta kysyttiin mitä heidän mielestään yhteisöllinen asuminen tarkoittaa vastausten sisältö vaihteli. Osa alkoi heti luetella mitä mahdollisuuksia yhteisöllisyys toisi mukanaan ja osa taas oli epäileväinen asumismuotoa kohtaan.

H1: No siis lähinnä tulee mieleen sellanen nuorisokoti meininki. Mutta tota, jossei se tarkoittais tota nii mitähä se sit vois tarkoittaa.. Ehkä se vois olla siis vaan just sellanen kerrostalo täynnä samankaltasia ihmisiä, joilla ois esimerkiks isot yhteiset tilat, jotta sellaiset yhteiset touhut ois helposti mahdollistettavia ja vois tehdä yhdessä. Et voi hakee ja tarjota tukee omille vertaisille.

H4: No siis mulle tulee mieleen vaa joku talo missä on omat tilat, ei mikään asuntola. Ja sit ne yhteiset ja omat tilat ois isompia, ku jossain asuntolassa. Ois jotain talkoita ja grillijuhlia, isommat pyykkitilat missä huomioitais et asuu enemmän ihmisiä, vaikka yhteinen keittiö vois olla kans ihan kiva. Kerran kuussa vois olla joku yhteisöllinen tapahtuma. Yhteiset saunaillat vois kans toimia!

Yleisesti ottaen yhteisöllinen asuminen nähtiin positiivisessa valossa. Nuorten mielestä yhteisöllisyys asumisessa voisi tarkoittaa kerrostaloa täynnä samankaltaisia ihmisiä, joilla olisi yhteiset isot tilat yhdessä tekemistä varten. Yhteisöllisyys nähtiin myös toisten tukemisena, vertaisena olemisena ja päivittäisten asioiden yhdessä hoitamisena.

H4: Nykyään yhteisöllisyys on kuitenkin aika tärkeitä, et ei tälläinen yhteisöllinen asuminen musta kuulosta yhtään hassummalta.

Konkreettisesti yhteisössä voitaisiin haastateltavien mukaan tehdä yhdessä ruokaa tai järjestää elokuva- tai peli-iltoja.

H5: Varmaan ihan niinku yhteinen tekeminen ois kivaa, ei jäis erakkomaisesti elämään. Vaikka jotain niinku jotain ryhmäliikuntajuttuja tai leffailtoja tai semmosta. Mitä nyt ryhmässä vois tehdä.

H2: No esimerkiks pyörittää arkee yhdessä, et joku tekee jotai ja joku jotai. Ja esimerkiks ruokaa vois laittaa yhdessä.

Yhteisöllisyyden haasteena nähtiin henkilökemioiden mukanaan tuomat konfliktit. Lisäksi asumisen haasteena nähtiin se, jos talossa olisi esimerkiksi liiallista päihteiden käyttöä. Kuitenkin nuoret olivat myös sitä mieltä, ettei yhteisöllinen asuminen oikeastaan toisi enempää haasteita kuin tavallinen kerrostaloasuminen.

H2: Henkilökemiat. Jotkut ihmiset ei vaan tuu toimeen keskenään, et sit räiskyy.

H3: Se (alkoholinkäyttö) on aika sellanen juttu, mikä aiheuttaa ongelmia joka ikisessä paikassa, aiheuttaahan se tavan kerrostaloisakin.

H4: Emmä nyt tiiä onks se haasteellisempaa, ku tavallinen kerrostalo asuminen. Samanlaiset järjestyssäännöthän siel on pakko olla, ku tavallisessakin kerrostaloasumisessa. Ja vapaaehtosuu-teenhan tollanen kuitenkin perustuu.

Nuoret olivat huolissaan myös yhteisöllisyyden kasaan kuivumisesta.

H1: Musta tuntuu et hyvin helposti se yhteisöllisyys vois kuivua kasaan joidenkin konfliktien takia tai sit iha vaa et ei jaksaa enää kiinnostaa.

Yhteisöllinen asuminen nähtiin vartenotettavana vaihtoehtona yksinäisyyden ehkäisyyn. Nuoret kokivat myös, että tällainen asumismuoto sopisi parhaiten nuorille, joilla on yksinäisyyden tunteen kokemus, mutta joilla olisi halu olla ihmisten ilmoilla.

H3: Kyllä varmasti. Että jos ei tarvii kauas lähtee, vois mennä vaa oman talon jonnekki yhteisii tiloihin. Ois helppo väylä tutustua muihin ihmisiin ja yksinkertasta mennä sinne. Ja sit siinä sais vähän sellasta "kotikenttäetua", et ei tarviis mennä mihinkään outoo paikkaan, ku asuisi ite siellä ja ne yhteiset tilat, ois sun kerrostalon kerhohuone.

H2: Mut tollanen yhteisöllinen asuminen varmaan toimis sellasille yhteisöllisyyttä hakeville ihmisille, et syrjään vetäytyvät taas vois kokee sen tosi ahdistavana.

H1: Kyllä mä uskon, jos siitä vaa tehtäis jotenkin tarpeeks luontevaa et siinä ei oo mitään "hei olen laitoksessa" meininkiä.

H4: No siis sehän on tosiaan varmaan yksilöstä kiinni. Jos haluaa osallistua tollasiin yhteisiin juttuihin, nii kyllähän sit. Tollasessa kuitenkin myös lähtökohdat tutustua toisiin on paljon paremmat.

Et naapureista vois oikeesti tullakki kavereita ja et ei tuntis olevasa nii yksin.

H5: Jos siellä nyt joku bilettää 24/7 nii kyllähän se alkaa kismittää, jos naapurissa halutaan opiskella. Ja siis ylipäätään noi elämäntyylien vaihtelut aiheuttais varmasti kränää.

Yksi haastateltavista nosti esiin, että yhteisöllinen asuminen voisi olla sopiva pehmeä lasku myös nuorisokodista itsenäistyville nuorille. Haastateltavan mielestä jälkihuollon nuorelle yhteisöllinen asuminen voisi olla hyödyksi.

H2: No siis mun mielestä tällanen ois tosi hyvä esimerkiks nuorisokodista omilleen lähteville. Et jos on pitkään eläny jo sellasessa yhteisössä, ku nuorisokodissakin niitä ihmisiä on siinä ympärillä. Se yksin asuminen voi olla tosi hankalaa, ku yhteisö lähtee taustalta. Toi vois olla sellanen pehmeä lasku.

Yhteisöllisen asumisen haittapuolena nostettiin esille mahdollisuus sen yksinäisyyttä lisäävään vaikutukseen. Yksi haastateltava oli huolissaan siitä, voisiko yhteisöllisen asumisen leima lisätä nuorten yksinäisyyttä, jos se aiheuttaisi nuorissa tunteen, että he ovat jotenkin vääränlaisia.

H1: Et niille asukkaille ei tulis sellasta kuvaa, että mä oon jotenkin huono, ku mun täytyy asua tälläsessä.

H1: No siis siinä vois luultavasti olla se et monella vois olla aika negatiivinen kuva tollasesta. Et varmasti monet, jotka tollasesta nimenomaan hyötyis ei hakeutus tollaseen koska se kuulostaa liikaa nuorisokodilta.

Yhteisössä työskentelevälle yhteisömanagerille nuoret näkivät tarpeen. Nuoret toivoivat yhteisömanagerin pitävän yhteisöllisyyttä yllä sekä organisoivan yhteisön toimintaa. Haastateltavat kokivat, että nuoret kaipaisivat yhteisömanagerin palveluja, jos tämä olisi enemmänkin niin sanottu ”peräänkatsoja” kuin holhooja.

H1: Jos hän vaan vaan ois siellä sillee niin sanotusti saatavilla ja ylläpitämässä sitä mahdollisuutta siihen yhteisöön. Et se ei ois ihan sellanen hoitajatyyppinen, niinku jossai vanhainkodissa.

H2: Nojoo, et se ois sellanen peräänkatsoja eikä niinkään holhooja. Sellasta nuoret tarvii.

Nuorista kaikki sanoivat voivansa tai voineensa kuvitella asuneensa nuorten yhteisössä.

H3: Ois ollu varmaan itelläkin tarvetta tollaselle tai ylipäättään tuel-
tulle asumiselle silloin kun muutti itekki nii nuorena pois kotoo.

H4: Etenkin sitte jos ei ois parisuhdetta, nii voisin. Kumppanin
kanssa en välttämättä kyllä tollasessa asuis.

H5: Ja muutenkin sellasta elämätyyliä, toiha vois olla jokaselle
hyvä asumismuoto, jolla edistää hyvinvointia. Kyllä mä voisin esi-
merkiksi ite kuvitella asuvani tälläsessä.

H1: Mut kyl mä oisin toivonu et tollanen ois ollu silloin joskus
kymmenen vuotta sitten.

Perusteluina ei vastauksille nuoret sanoivat kokevansa olevansa liian vanhoja
nuorten yhteisöön, mutta olisivat nuorempina voineet kuvitella asuvansa sel-
laisessa.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

6.1 Tulosten tiivistys

Yleisesti ottaen haastateltavien asumisvalmiudet olivat hyvät. Haastatellut oli-
vat suurimmaksi osaksi saaneet kotona jo valmennusta yksin asumiseen
muun muassa tekemällä lapsuuden kodissaan kotitöitä, joten kodin puhtaana
pitäminen, ruuan laitto, kaupassa käynti sekä laskujen maksaminen ei tuotta-
nut nuorille ongelmia. Eniten hankaluuksia oli aiheuttanut yleinen elämänhal-
linta kuten elämänrytmin ylläpitäminen sekä taloudelliset asiat. Rahan kulutus
sekä talouden hoitoon liittyvät kulut olivat monelle nuorelle yllätys. Päivärytmin
ylläpitäminen, säännöllinen nukkuminen ja ateriaritmit sekä aikaiset aamuhe-
rätykset eivät olleet nuorille helppoja vaan aiheuttivat todella paljon hanka-
luuksia ilman vanhempien apua. Tukea ja apua asumiseen nuoret olivat saa-
neet perheiltään sekä ystäviltä. Myös nuorisotyöntekijät ja muut terveys- ja so-
siaalialan ammattilaiset olivat olleet tukemassa nuoria asumiseen liittyvissä
asioissa.

Yksin asumisen vaikutus sosiaaliin suhteisiin jakoi nuorten mielipiteet. Osa
nuorista oli sitä mieltä, että yksin asumisella on selvä vaikutus sosiaaliseen
kanssakäymiseen ja osa taas sitä mieltä, ettei sillä ole juuri vaikutusta. Yksin

asuminen toki voi helpottaa kotiin jäämistä ja eristäytymistä sekä yksin asuminen suuret kustannukset vähentävät mahdollisuuksia esimerkiksi harrastaa sekä puuhastella kavereiden kanssa erinäisiä asioita.

Yhteisöllinen asuminen herätti nuorissa suurta hämmennystä. Termi oli nuorille tuntematon, eikä oikeastaan kenelläkään nuorella ollut tarkkaa käsitystä siitä mitä yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan. Käsitteen avaamisen jälkeen nuoret osasivat alkaa luetella jo eläviä esimerkkejä missä jollain muotoa yhteisöllistä asumista tapahtuu.

Yhteisöllinen asuminen nähtiin pääosin positiivisessa valossa. Se nähtiin samanhenkisten ja -ikäisten ihmisten kerrostalona, jonka toiminta olisi aktiivista. Nuoret näkivät asumismuodon matalankynnyksen toimintana, jossa sen asukkailla olisi kotikenttäetu yhteisöllisyyteen, koska kerrostalosta löytyisi tilat, joissa voi harrastaa, osallistua ja tutustua muihin ihmisiin. Lisäksi nuoret näkivät tällaisen vaihtoehtona niille nuorille, joilla oli ongelmia asunnon saamisessa esimerkiksi luottotietojen menetyksen takia.

Haittapuolina yhteisöllisessä asumisessa nähtiin henkilökemioiden mukanaan tuomat konfliktit sekä huoli siitä, voisiko yhteisöllisyys kuivua kasaan ajan saatossa. Epäilystä herätti myös se olisiko asumismuodossa asuminen jotenkin leimaavaa. Nuoret olivat kuitenkin sitä mieltä, että oikein järjestettynä ja ohjattuna naapurustoasuminen olisi oivallinen ratkaisu ihmisille, jotka kaipaavat ympärilleen runsaasti sosiaalista kanssakäymistä sekä toimintaa. Yleisesti ottaen nuoret näkivät kuitenkin yhteisöllisen asumisen oikeastaan samanlaisena kuin normaalin kerrostaloelämän. Erilaisina toimintoina yhteisön kesken voisi toimia haastateltavien mielestä esimerkiksi erilaiset teemapäivät, retket ja tapahtumat, yhteiset ruoanlaitto hetket sekä elokuva- tai peli-illat.

Nuoret näkivät tarpeen myös yhteisömanagerille asumismuodossa. Yhteisömanagerilta voisi nuorten mukaan kysellä asumiseen liittyvistä ongelmista ja hakea tukea erilaisiin elämän solmukohtiin. Yhteisömanagerin kanssa voitaisiin pohtia esimerkiksi elämänhallintaa, talousasioita ja apua saisi esimerkiksi sähkösopimusten sekä Kelan papereiden täytössä tai hakiessa elämälle uutta suuntaa. Myös yhteisöllisyyden ja järjestyksen ylläpitoon nuoret toivoivat yhteisömanagerin tukea.

Nuorten mielipide siitä, voitaisiinko yhteisöllisellä asumisella ehkäistä yksinäisyyden kokemusta tai auttaa jo syntyneen yksinäisyyden kanssa oli, että kyllä sillä olisi positiivinen vaikutus ja sillä voisi olla vaikutusta myös yleislaatuisen henkisen tai fyysisen hyvinvoinnin edistämisessä.

6.2 Johtopäätökset

Tutkimuksen tuloksista selviää, että nuorten asumisen kokemukset olivat pääsääntöisesti hyviä. Lapsuuden kodista saadut eväät itsenäiseen asumiseen nähtiin positiivisessa valossa. Kotona tehdyt kotityöt, ruuan laitton opettelu sekä oman huoneen siivoaminen olivat valmentaneet nuoria siihen, että asuminen sujui suhteellisen mutkattomasti muutettaessa omaan kotiin. Talouden- ja elämänhallinnallisiin asioihin kotoa saatu valmennus vaihteli haastatteluihin osallistuneiden kesken. Edellä mainittuihin asioihin voi kuitenkin olla kotona haastavaa valmentaa. Nuorten kokemusten mukaan kantapään kautta oppi parhaiten asumiseen liittyviä talousasioita sekä elämänhallintaa, kunhan tarvittaessa tukea on saatavissa. Useilla nuorilla on lapsuuden kodista pois muuttaessa päämääränä pärjätä itsenäisesti mahdollisimman paljon, eikä apua osata tai kehdata pyytää.

Yhteisöllinen asuminen on usealle nuorelle vielä tuntematon käsite. Haastatte- luja tehdessäni huomasin kuitenkin, että nuoret alkoivat nopeasti hahmotta- maan, mitä yhteisöllisyys asumisessa tarkoittaa esimerkiksi heidän omassa taloyhtiössään. Nopeasti nuoret saivat kiinni myös siitä ajatuksesta, että mitä mahdollisuuksia asumismuoto voisi tuoda tullessaan. Yhteisössä mahdollisuu- det saada ja jakaa asioita ovat suuremmat. Nuorilla ei esimerkiksi ole varaa moniin yleishyödykkeisiin, kuten porakoneeseen. Tällaisia yleishyödykkeitä voitaisiin hankkia yhteisölle ja nuoret voisivat hyötyä niistä.

Yhteiset tilat ja toiminta myöskin kasvattaisivat nuorten osallisuutta ja aktiivi- suutta. Tutkimukseen haastattelemani nuoret toivat esille runsaasti erilaisia esimerkkejä siitä, minkälaiseksi haluaisivat yhteisöllisen asumisen kuvitella. Vapaaehtoisuuteen perustuvaksi, aktiiviseksi osallistumiseksi, joka olisi mata- lankynnyksen sosiaalista kohtaamista. Omien asuntojen ja oman rauhan mer- kitystä korostettiin siinä missä yhteistä ohjelmaa ja yhteisiä tiloja. Yhteistä oh- jelmaa kuitenkin toivottiin järjestettävän ja se nähtiin mieluisena vaihtoehtona

kotona oleskelulle. Yhteisöllinen asuminen voisi hyödyntää esimerkiksi työpa-jatoimintaa nuorten osallisuuden ja yhtenäisyyden ylläpitämiseksi.

Yhteisöllinen asuminen nähtiin hyvänä keinona yksinäisyyden kokemuksen helpotukseen. Yhteisöllisyys nähtiin toisten tukemisena, vertaisena olemisena sekä päivittäisten asioiden yhdessä hoitamisena. Ruohonjuuritason kohtaami-set esimerkiksi taloyhtiön tupakkapaikalla voivat olla alkukipinä sosiaalisille suhteille. Pienistä päivittäisistä vuorovaikutustilanteista voi syntyä yksilölle tär-keitä kohtaamisia. Pikkuhiljaa nämä pienet kohtaamiset saattavat lisääntyä ja pitkittyä johtaen ystävyysuhteen luomiseen naapurin kanssa. Kohtaamisten, yhteisön toiminnan ja yhteisömanagerin tuen myötä nuorten hyvinvointia voi-taisiin vahvistaa hyvinkin kokonaisvaltaisesti. Sosiaalisten suhteiden luominen helpottuu ja niiden solmimisen kynnys madaltuu, kun naapurustossa asuu pal-jon saman ikäisiä ihmisiä. Nuorilla on tarve kuulua johonkin ja yhteisöllinen asuminen tuo mukanaan mahdollisuuden tähän. Kun kerrostalon alakerrasta löytyisi nuoria ajatellen esimerkiksi nuorisotalon tilat, siellä oleskelu voisi voit-taa kotona yksin olemisen. Lisäksi tämä olisi hyvä ensiaskel sosiaalisten suh-teiden luomiselle, jota voisi toteuttaa itse vähän kerrallaan, omassa tahdis-saan.

Yhteisömanagerin tuella asumisen haasteista selvittäisiin nuorten mielestä pa-remmin. Tuki myös elämänhallinnassa ja tulevaisuuden suunnittelussa nähtiin hyvänä asiana, joka kasvattaisi nuorten henkistä hyvinvointia. Nuorelle, jonka sosiaaliset kontaktit ovat hyvin vähäisiä, yhteisön työntekijä voisi toimia myös kaverina ja neuvonantajana. Tärkeintä olisi, että nuoret tietäisivät tuen ja läs-näolon olevan helposti saavutettavissa tarvittaessa.

6.3 Tulosten pohdinta

Yhteisöllisyydellä voidaan tukea nuorten ja nuorten aikuisten kokonaisvaltaista hyvinvointia, vahvistaa sosiaalisia suhteita sekä mahdollistaa omaehtoista toi-mintaa. Yhteisöllinen asuminen sekä yhteisömanagerin tuki tarjoaa puitteet ja mahdollisuuden toteuttaa edellä mainittuja asioita.

Yhteisöllisyys on aina näkynyt vahvasti asuinalueilla. Omia naapureita tervehdittään ulkona ja osaan heistä ollaan enemmänkin yhteydessä esimerkiksi auttamalla arjen askareissa tai tekemällä palveluksia. Maaseudulla yhteisöllisyys asuinalueilla on helpommin huomattavissa kuin kaupungeissa. Kaupungeissa yhteisöllisyyttä kuitenkin näkyy esimerkiksi taloyhtiön kokouksissa, pihataloissa ja asukasyhdistyksen retkissä. (Himmelä 2012.) Yhteisöllisessä asumisessa on kyse tämän asuinalueiden yhteisöllisyyden korostamisesta ja jalostamisesta. Nuorten keskuudessa yhteisöllisellä asumisella voitaisiin vaikuttaa moneen heidän elämänsä osa-alueeseen. Aktiivinen toiminta yhteisössä lisäisi nuorten osallisuutta ja ryhmään kuuluvuuden tunnetta, ehkäisisi syrjäytymistä ja loisi mahdollisuuksia päivittäiselle tekemiselle. Positiiviset kokemukset osallisuudesta yhteisössä ruokkivat myös nuorten osallisuutta yhteiskuntaan.

Yhteisöön muuttaminen on ikääntyneillä tuonut mukanaan enemmän sosiaalisia suhteita, tekemistä päiviin sekä turvallisuuden tunnetta. Yhteisöllinen asuminen ei itsessään ole poistanut yksinäisyyden kokemusta, mutta se on tarjonnut asumisvaihtoehdon, jolla voidaan tukea hyvinvointia, osallisuutta sekä sosiaalista aktiivisuutta tavallista asumista paremmin. (Jolanki 2018.) Totta kai on tärkeää muistaa, että jotta yhteisöllinen asuminen oikeasti toimisi, on asukkaalle itse haluttava olla osa yhteisöä. Yhteinen puuhastelu muiden kanssa torjua yksinäisyyttä, mutta itsessään yhteisössä asuminen ei yksinäisyyden kokemusta poista. Onnistuakseen tämä vaatii kuitenkin myös yksilön halun osallistua ja vaikuttaa yhteisön toimintaan. Yksinäisyyden helpotus voi lähteä pienistä askelista, kuten naapurin kanssa hississä juttelusta tai hymystä rappukäytävässä. Yhteisön yhteiset toiminnat ja tapahtumat ovat oivallinen paikka rohkaistua myös tutustumaan yhteisön muihin jäseniin ja luoda sosiaalisia kontakteja. Kun yhteisön muillakin jäsenillä on taustallaan yksinäisyyden kokemus voi yhteisöstä löytää itselleen vertaisen, jonka kanssa alkaa murtaa yksinäisyyden muuria. Yksilö voikin kokea vertaistuellisen yhdessä tekemisen todella voimaannuttavaksi.

Yksinäisyyden kanssa kamppailevalle nuorelle kodin merkitys voi olla hyvinkin moninainen. Koti voidaan nähdä turvapaikkana, vankilana, paikkana, jossa voi harrastaa tai paikkana, jonne piiloutua. Kodilla on suuri merkitys yksilölliseen toimintakykyyn. Etsivää nuorisotyötä on jalkautettu koteihin ja tästä hyvä esimerkki on jyväskyläläinen Homies -toiminta. Homies -toiminta tarjoaa nuorille

yksilövalmennusta, parivalmennusta, unelmavalmennusta sekä ryhmätoimintaa. Homies -toiminnalla on nuorten näkökulmasta ollut positiivinen vaikutus. Nuorille on vahvistunut tunne siitä, että he ovat tärkeitä jollekin, kun työntekijä on tullut kotoa hakemaan mukaan toimintaan. (Kolehmainen 2019.) Kotinuorisotyö on lisännyt nuorten aktiivisuutta sekä osallisuutta vapaa-aikaan ja ympäristöön. Yhteisömanagerin työpanoksella nuorten kodeissa, voidaan nuorten hyvinvointia ja elämänlaatua havainnoida arkiympäristössä ja alkaa tehdä siihen tarvittavia muutoksia sekä rohkaista kodin ulkopuolelle, mukaan yhteisölliseen toimintaan.

Yhteisömanagerin sekä yhteisön tuella yhteisöllinen asuminen voisikin olla oiva väline yksilön yksinäisyyden kokemuksen torjumiseksi. Yhteisömanagerin tuella elämälle voidaan luoda suuntaviivoja ja tavoitteita, joita kohti toimijuus yhteisössä pikkuhiljaa työntää. Yhteisön vertaistuellinen tuki auttaa kamppailemaan yksinäisyyden kokemuksen kanssa ja yhteisöllinen toiminta lievittää yksinäisyyden kokemusta.

6.4 Tutkimuksen luotettavuus ja opinnäytetyöprosessi

Tutkimuksen luotettavuudesta kertoo sen työstövaiheessa tarkkuus ja huolellisuus sekä rehellisyys. Lisäksi jokaisen onnistuneen opinnäytetyön taustalla on luotettavat lähteet ja kattava teoriapohja. (Perttula 2018.) Tutkimuksen toteutuksen kannalta yksilöhaastattelut olivat väistämättömiä. Kun ihmiset puhuvat omista henkilökohtaisista asioistaan, ne koskettavat eikä toisten kuullen haluta asioista puhua niin avoimesti. Tutkimuksen aikana pyrin löytämään kaikkiin tutkimuskysymyksiin vastauksia.

Luotettavuuden kannalta tärkeää oli hyvin suunniteltu haastattelurunko, tarpeeksi aikaa haastatteluihin sekä perusteellinen litterointi, joista otetut lainaukset tuovat esille haastateltavien mielipiteitä ja ajatuksia tutkimusaihetta koskien. Tutkimuksen tueksi on etsitty mahdollisimman ajankohtaista teoriatietoa.

Tutkimuksen toteutuksen jälkeen nuoret antoivat positiivista palautetta siitä, miten heitä kuullaan näin ison hankkeen alkumetreillä ja että asumismuodosta todella halutaan tehdä nuorten näköinen sekä heille mieluinen.

Opinnäytetyöprosessi on ollut aikaa vievä. Ideointivaiheesta asti aihe opinnäytetyöhön on pysynyt samana. Oma tietoisuuteni yhteisöllisestä asumisesta sekä yhteisön merkityksestä on kasvanut huomasti opinnäytetyöprosessin aikana. Teoreettisen viitekehyksen kasaaminen oli työlästä mutta valaisevaa. Olen itse tyytyväinen opinnäytetyön lopputulokseen, vaikka jälkiviisaana olisin tehnyt monta asiaa toisin. Haastateltavien määrä olisi voinut olla isompi, jolloin ajatusten hajonta olisi voinut olla suurempi. Kuitenkin myös liian suuri haastateltavien määrä olisi luultavasti vaikuttanut opinnäytetyön valmistumisen sovitun aikatauluun mennessä.

Opinnäytetyöni toivottavasti auttaa yhteisöllisen asumisen muotoutumiseen nuorten näköiseksi. Lisäksi heidän ajatuksensa yksinäisyyden kokemuksesta sekä sen vaikutuksesta asumiseen, auttaa toivottavasti kehittämään yhteisöllistä asumista myös välineeksi yksinäisyyden ennalta ehkäisemiseksi sekä työvälineeksi sitä vastaan.

6.5 Jatkotutkimusehdotukset

Yhteisöllisen asuminen työmuotona yksinäisyyttä vastaan on varsin vähän tutkittu aihe, varsinkin nuorten keskuudessa. Tämän hankkeen onnistuessa, mielenkiintoista olisikin lukea opinnäytetyö siitä, miten yhteisöllinen asuminen vaikuttaa yksinäisyyden kokemuksen kanssa elävien nuorten elämiseen. Hankkeen onnistumisen jälkeen olisi mielenkiintoista haastatella sen asukkaita, jotka ovat hetken talossa jo asuneet. Onko asumismuodolla vaikutusta ollenkaan vai tekeekö yhteinen toiminta sosiaalisesta vuorovaikutuksesta helpompaa sekä saako yhteisö talon asukkaat liikkeelle omista asunnoistaan ja osallistumaan? Voiko yhteisön tuki helpottaa yksinäisyyden kokemuksen kanssa elämistä tai jopa poistaa tämän kokonaan? Ajatukset asumismuodon toimivuudesta ja yhteisöstä ovat toiveikkaat. Näin ollen hankkeen käynnistyessä, opinnäytetyö, joka käsittelee edellä mainittuja kysymyksiä, olisi todella mielenkiintoinen lukea, tämän opinnäytteen ollessa lähinnä apuna suunnittelussa hanketta varten.

LÄHTEET

- Alanko, L. 2017. Mitä on yhteisöllinen asuminen? Blogi. Saatavissa: <https://www.demoshelsinki.fi/2017/07/03/mita-yhteisollinen-asuminen/> [viitattu 28.2.2019].
- Grönstrand, E. 2017. Enemmän kuin isännöitsijä. *Ketju* 2. Verkkolehti. Saatavissa: <https://ketju-lehti.fi/aiheet/asuminen/enemman-kuin-isannoitsija/> [viitattu 16.2.2019].
- Hiltunen, L. s.a. Opinnäytteen aineiston hankinta. Luentomateriaali. PDF-dokumentti. Saatavissa: http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/aineiston_hankinta2.pdf [viitattu 27.3.2019].
- Holmström, T. 2017. Jälkihuolto nuorten yksinäisyys. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/123721/Holmstrom_Tomi.pdf?sequence=1 [viitattu 28.2.2019].
- Himmelä, H. 2012. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vaikutus nuorten hyvinvointiin ja syrjäytymisen ehkäisyyn. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/49547/Himmela_Herkko.pdf?sequence=3&isAllowed=y [viitattu 29.4.2020].
- Jokinen, S-M. s.a. Olinpa kotona – opas nuorten asumisen tukemiseen osana monialaista ennaltaehkäisevää työtä. Nuorisoasuntoliitto ry. PDF-dokumentti. Saatavissa: http://www.nal.fi/wp-content/uploads/2015/10/NAL_Olinpa_kotona_B5.pdf [viitattu 20.3.2019].
- Jolanki, O. 2018. Yhteisöllinen asuminen tukee hyvinvointia. *Forum24*. Verkkolehti. Saatavissa: <https://www.forum24.fi/kaupallinen-yhteistyoyhteisollinen-asuminen-tukee-hyvinvointia-6.56.1637674.a9dcfefa6b> [viitattu 28.3.2020].
- Jolanki, O., Leinonen, E., Rajaniemi, J., Rappe, E., Räsänen, T., Teittinen, O. & Topo, P. 2017. Asumisen yhteisöllisyys ja hyvä vanhuus. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 47/2017. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://tietokayttoon.fi/documents/10616/3866814/47_ASUVA-loppuraportti+2017_NETTI.indd.pdf/81ebc84d-3636-4314-a2d5-a223b38d30d4/47_ASUVA-loppuraportti+2017_NETTI.indd.pdf?version=1.0 [viitattu 28.4.2020].
- Jyväskylän yliopisto, 2015. Laadullinen tutkimus. WWW-dokumentti. Päivitetty 23.4.2015. Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/laadullinen-tutkimus> [viitattu 24.4.2020].
- Kananen, J. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä – Miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Julkaisu 176.

- Keskinen, V. 2016. Yksinäisyys ja talousongelmat nuorten arjen ongelmana Helsingissä. Helsingin kaupunki: Tietokeskus. WWW-dokumentti. Päivitetty 22.4.2016. Saatavissa: https://www.yksinkaupungissa.fi/yksin_asuvien_nuorten_arki_helsingissa_2001_2012 [viitattu 20.3.2019].
- Kinnunen, A. & Kuisti, J. 2011. Sosiaalinen isännöinti – Sosiaalisen isännöinnin merkityksiä Asu lte –hankkeen asiakkaille. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/33549/Kinnunen_Aino_Kuisti_Jenni.pdf?sequence=1 [viitattu 5.3.2019].
- Kotikatu365, s.a. Mitä on yhteisöllinen asuminen. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.kotikatu365.fi/mita-on-yhteisollinen-asuminen/> [viitattu 28.3.2020].
- Kolehmainen, M. 2019. Koti nuorisotyön toimintaympäristönä. Blogi. Päivitetty 13.3.2019. Saatavissa: <https://www.humak.fi/blogit/koti-nuorisotyon-toimintaymparistona/> [viitattu 29.4.2020].
- Kämppe, L. 2014. Nuorten ja ikääntyneiden ajatukset Kodintola-konseptista. Laurea-ammattikorkeakoulu. Restonomian koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/82878/Kamppi_Laura.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 27.2.2019].
- Lahtela, E. 2008. "Kun ei ole ketään, kuka välittäisi" – Nuorten kokemuksia yksinäisyydestä. Lahden ammattikorkeakoulu. Sosionomian koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-Dokumentti. Saatavissa: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/11836/2009-03-24-07.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [viitattu 18.2.2019].
- Lindberg, A. 2011. "Pärjätäkseen pitää olla sosiaalinen, aktiivinen ja menestyvä ihminen. Kaikkea hyvää vaan heille, mutta entäs me muut?" Vertaistuki Yksinäisyys-nettiryhmässä avunsaajan ja avunantajan näkökulmista. Helsingin yliopisto. Sosiaalitieteiden laitos. Pro Gradu -tutkielma. PDF-Dokumentti. Saatavissa: http://www.nyyti.fi/wp/wp-content/uploads/2016/09/ProGradu_Lindberg_Annina-3.pdf [viitattu 24.4.2020].
- Niskala, K. & Tuukkanen, J. 2015. Sosiaalinen isännöinti – Haasteista mahdollisuuksiin. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala. Sosiaali- ja terveysalan kehittämisen ja johtamisen koulutusohjelma, ylempi AMK. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/96302/Niskala_Katri-Tuukkanen_Jari.pdf?sequence=1&isAllowed=y [viitattu 26.2.2019].
- Nyyti Ry. s.a. Yksinäisyys koskettaa monia. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.nyyti.fi/opiskelijoille/opi-elamantaitoa/mina-ja-muut/yksinaisyys-koskettaa-monia/> [viitattu 18.2.2019].
- Osváth, J. 2017. Yhteisöllinen asuminen: trendi, joka on tullut jäädäkseen. Blogi. Saatavissa: <http://www.kotona.fi/kotikulmat/yhteisollinen-asuminen-trendi-joka-on-tullut-jaadakseen> [viitattu 27.2.2019].

Pascale, L. 2013. Oranssin asumismalli ja yhteisöllinen asuminen asukkaiden kokemana. Diakonia ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://docplayer.fi/2244017-Oranssin-asumismalli-ja-yhteisollinen-asuminen-asukkaiden-kokemana.html> [viitattu 20.3.2019].

Pirinen, A. 2017. Yhteisöllinen senioriasuminen. Kehittämisen suuntaviivoja ja kansainvälisiä esimerkkejä. Ornamon senioritaloyhdistys. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ornamo.fi/app/uploads/2018/11/Senioriasuminen-AP-2017.pdf> [viitattu 24.4.2020].

Perttula, S. 2018. Luotettavat lähteet – Hyvä opinnäytetyön tietoperusta. *Kreodi*. Verkkolehti. Saatavissa: <https://www.kreodi.fi/en/26/Artikkelit/487/Luotettavat-l%C3%A4hteet-%E2%80%93-hyv%C3%A4-opinn%C3%A4ytety%C3%B6n-tietoperusta.htm> [viitattu 28.4.2020].

RAY: Nuoret aikuiset kärsivät eniten yksinäisyydestä. 2015. *Turun sanomat*. Verkkolehti. Päivitetty: 14.7.2015. Saatavissa: <https://www.ts.fi/uutiset/kotimaa/794522/RAY+Nuoret+aikuiset+karsivat+eniten+yksinaisyydesta> [viitattu 28.2.2019].

Rönkä, A-R. 2017. Experiences of loneliness from childhood to young adulthood. Study of the northern Finland birth cohort 1986. University of Oulu Graduate school. University of Oulu. Faculty of education. Faculty of Medicine. Thule institute. Saatavissa: <http://jultika.oulu.fi/files/isbn9789526215945.pdf> [viitattu 28.4.2020].

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. Sisällönanalyysi. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Menetelmäopetuksen tietovaranto. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_3_2.html [viitattu 24.4.2020].

Simonen, H. 2012. Iäkkäiden potilaiden yksinäisyys pitkäaikaisessa sairaalahoitossa – Hoitajien näkökulma. Itä-Suomen yliopisto. Terveystieteiden tiedekunta. Pro Gradu -tutkielma. PDF-Dokumentti. Saatavissa: https://epublications.uef.fi/pub/urn_nbn_fi_uef-20121147/urn_nbn_fi_uef-20121147.pdf [viitattu 24.4.2020].

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Tammi. [viitattu 26.11.2019].

Yksin asuminen ja yksinäisyys yleisiä ikääntyessä. s.a. Suomen Mielenterveysseura. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.mielenterveysseura.fi/fi/mielenterveys/ihmissuhteet/yksin-asuminen-ja-yksin%C3%A4isyys-yleisi%C3%A4-ik%C3%A4%C3%A4ntyess%C3%A4> [viitattu 20.3.2019].

Haastattelurunko

Teemahaastattelu

Taustatiedot

- Ikä?
- Sukupuoli?
- Nykyinen asumismuoto?
- Oletko kokenut yksinäisyyden tunnetta?

Asuminen

- Millaiset valmiudet sinulla on/oli muuttaa pois lapsuuden kodista? (ruoanlaitto taidot, elämän hallinta, taloudelliset taidot)
- Onko asumisessa ilmennyt jonkinlaisia haasteita? Millaisia? Miten niistä on selvitty?

Asumisen tuki

- Mistä olet saanut tukea asumiseen? (Huoltajalta, sukulaisilta, kavereilta, nuorisotyöntekijältä, netistä, asumisneuvojalta jne)
- Oletko ikinä kokenut olevasi yksin asumisen ongelmien kanssa? Millaisissa tilanteissa?
- Oletko yksin muuttamisen jälkeen kokenut yksinäisyyden tunnetta?
- Vaikuttaako yksin asuminen sosiaalisiin suhteisiisi?

Yhteisöllinen asuminen

- Mitä yhteisöllisyys asumisessa sinusta tarkoittaa?
- Millaisia asioita yhteisössä voitaisiin tehdä tai jakaa yhdessä?
- Mitä haasteita yhteisöllisessä asumisessa voisi olla?
- Miten yhteisöllinen asuminen voisi ehkäistä nuorten yksinäisyyden kokemusta tai edistää muuten hyvinvointia? (Psyykinen/fyysinen)
- Miten yhteisömanageri voisi auttaa nuoria asumiseen liittyvissä haasteissa?
- Voisitko kuvitella asuvasi nuorten yhteisössä?

Tiedote tutkimuksesta

Tiedote tutkimuksesta

Arvoisa haastateltava,

Opiskelen yhteisöpedagogiksi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa ja teen opinnäytetyön, jonka tarkoituksena on tutkia nuorten asumisen haasteita, asumisessa saatavaa tukea ja yksinäisyyden kokemuksen vaikutusta asumiseen sekä aineiston avulla pohtia, voidaanko yhteisöllisellä asumisella vastata edellä mainituissa asioissa ilmeneviin puutteisiin. Toimeksiantajana opinnäytetyölle toimii Jyväskylän Katulähetyksen nuortentalo Katutaso.

Kädyt haastattelut nauhoitetaan ja ne ovat luottamuksellisia. Nauhoitettua haastattelua käsittelee vain opinnäytetyön tekijä. Opinnäytteen valmistumisen jälkeen nauhoitteet hävitetään ja niitä kuvataan opinnäytetyöhön niin, ettei vastaajaa voi tunnistaa. Haastatteluun osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Haastattelun kesto on noin yhden tunnin ja haastattelu toteutetaan yhdessä valitussa paikassa.

Kiitos osallistumisesta!

Jenna Peltonen

jenna.peltonen@edu.xamk.fi

Suostumus tutkimukseen

Suostumus tutkimukseen

Tutkimus nuorten yhteisöllisestä asumisesta

Teemahaastattelu aineistonkeruu menetelmänä

Jyväskylän katulähetys, Nuortentalo Katutaso, tutkimuksen toteuttajana Jenna Peltonen

Minua on pyydetty osallistumaan yllämainittuun tutkimukseen, jonka tarkoituksena on tutkia nuorten asumista ja sen haasteita sekä pohtia voitaisiinko yhteisöllisen asumisen mallilla vastata asumisen haasteisiin sekä nuorten yksinäisyyteen. Olen lukenut ja ymmärtänyt saamani tutkimustiedotteen. Tiedotteesta olen saanut riittävästi tietoa tutkimuksesta ja sen yhteydessä kerättävästä tiedosta haastattelemassa sekä haastatteluaineiston käsittelystä ja luovuttamisesta. Haastattelutilanteessa olen myös saanut suullisen selvityksen tutkimuksen tarkoituksesta ja haastattelun käsittelystä. Olen tietoinen, että haastattelu nauhoitetaan sekä sitä käytetään ja että haastattelunauha hävitetään opinnäytteen valmistuttua. Valmiissa opinnäytetyössä vastaukseni ovat anonymoituja enkä ole tunnistettavissa opinnäytteestä. Valmiissa opinnäytetyössä voi esiintyä lainauksia haastattelustani, mutta niitä muokataan niin että en ole tunnistettavissa. Haastattelu on luottamuksellinen eikä sitä luovuteta sivullisille.

Tiedän, että haastatteluun osallistumiseni on vapaaehtoista ja että voin tarvittaessa ottaa yhteyttä haastattelijaan, jos minulle ilmenee kysyttävää tai asiaa tutkimukseen liittyen.

Allekirjoituksella vahvistan osallistumiseni tutkimukseen.

Tätä suostumuskappaletta on tehty kaksi kappaletta, joista toinen jää minulle ja toinen haastattelijalla.

Jyväskylässä _____/_____/2019.

_____
_____
Haastatteluun osallistuja
allekirjoitus ja nimen selvennys

_____
_____
Jenna Peltonen
Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu
jenna.peltonen@edu.xamk.fi